

Tidningen för dig som hyr
av oss på Haninge Bostäder.

Bobladet

1.24

HANINGE
BOSTÄDERFYLLER

76

A photograph of a man and a woman sitting on the back of a moving truck, surrounded by cardboard boxes and black plastic bags. The man, with tattoos and a maroon tank top, is kissing the woman on the cheek. The woman has blonde hair and is wearing a grey and white long-sleeved shirt. The truck is filled with moving supplies, and the background shows a residential street.

NU BÖRJAR
DET NYA
LIVET!

Caroline och Kevin
flyttar in på Bokstigen
i Västerhaninge

TIPS: SÅ KAN DU SPARA PÅ DITT VATTEN! SID 6

INFLYTTNING PÅ BOKSTIGEN

Christoffer Vaittinen 28 år, njuter av utsikten från sin nya balkong. Han kommer från en studentlägenhet i Folkparken i centrala Handen och flyttar nu in i sin fina tvårummare på 35 kvm.

Antal lägenheter	Antal rum + kök	Boyta kvm	Hyra
8	1:or	26	ca 6 000 kr
27	2:or	35	ca 8 000 kr
29	2:or	55	ca 10 000 kr
3	3:or	69	ca 12 000 kr

DET NYA LIVET
KAN BÖRJA

Efter tretton månaders byggande kunde Haninge Bostäder bokstavligen slå upp portarna till de vackra trähusen på Bokstigen 13A och B i Västerhaninge. Dagen då de 25 första förväntansfulla hyresgästerna flyttar in. Inflyttningen i övriga fastigheten sker i fyra etapper med start den 31 maj.

TEXT DONALD BOSTRÖM BILD EWA STACKELBERG

Det är en härligt skön försommar- dag med sol, näs- tan för varmt, men precis lagom med moln och mild bris. En perfekt dag för att bära möbler och flytta in.

EN HEL FASTIGHET med 67 kli- matsmarta lägenheter bygg- da helt i trä med norrländskt kärnvirke reser sig nu vackert på Tungelstavägen mitt emot pendeltågsstationen. – Vi är naturligtvis både stolta och glada för att vi ge- nomfört en nyproduktion där vi tagit hänsyn till klimat och energiförbrukning, trots ett tufft läge på fastighetsmark- naden, säger Henrik Smed- berg, chef för fastighetsut- veckling på Haninge Bostäder. (Klimatavtrycket hamnar på 169 kg CO2/kvm BTA, bruttototalarea.) – Husen är byggda helt i trä med solceller på taket. Vi har satsat på gröna gårdar med blomsterängar och bio-

logisk mångfald.

– Vi har inte bara priorite- rat klimatsmart byggande med giftfria inomhusmiljöer, utan även rättvist byggande som vi säkerställer med

arbetsplatskontroller så att bra villkor följs, fortsätter Henrik.

Dagen till ära fick fastig- heten även besök av styrelsen för Haninge Bostäder som

VD:n Anders Gillberg och styrelsen för Haninge Bostäder gav tummen upp för de klimatsmarta lägenheterna på Bokstigen. Från vänster, bakre raden: Kenneth Forsberg, Robert Thorsten- son, Joachim Krylborn, Per-Åke Tall och Petar Kotljarevski. Främre raden: Margareta Enochsson, Marietta de Pourbaix-Lundin, Nonna Karnova, Malin Söderman och Kristoffer Wilhelmsson.

INFLYTTNING PÅ BOKSTIGEN

tyckte om det de såg.
– Den vackra fasaden knyter ihop området på ett mycket fint sätt, säger styrelsens ordförande Marietta Pourbaix-Lundin. Och lägenheterna är imponerande yteffektivt disponerade, överhuvudtaget fint och trevligt tycker Pourbaix-Lundin.

DET ÄR INTE BARA Haninge Bostäder som är glada den här soliga inflyttningsdagen den 31 maj 2024, dagen då de första hyresgästerna med spänning fick nycklarna i sin hand och för första gången fick möta sina splitter nya lägenheter.

AMANDA CARLSSON, 22 år, skiner av glädje där hon står mitt på golvet i sin första egna lägenhet nu när hon tar steget hemifrån och flyttar från mamma och pappa.
– Jag har stått i kö hos Haninge Bostäder sedan jag var arton år och hållit koll på

hemsidan varje dag. Till sist fick jag det här erbjudandet på Bokstigen 13A och nap-pade direkt. Nu ska jag iväg och hämta sakerna från mitt flickrum – sängen, bordet, tvn, puffarna, mattorna och köksprylarna. Det kommer bli min första natt i min egna lägenhet. Det blir väldigt spännande, säger Amanda.

CAROLINE NILSSON Palm, 26 år och Kevin Magnusson, 26 år, har bott hemma hos Carolines mamma och kan nu flytta till eget boende i en tvårummare på Bokstigen 13B.
– Jag bodde en period i en studentlägenhet men kände mig inte trygg, så jag flyttade tillbaka hem till mamma igen, berättar Caroline. Det är naturligtvis skönt att ha sitt eget hem, att bo inneboende hos någon annan är begränsande, även om det fungerat bra i mammas hus.
– Nu har vi varit iväg och

Anita får nycklar till sin nya lägenhet av Helena Vestberg från Haninge Bostäder.

köpt nya möbler, en ny säng, soffa, soffbord, och balkongmöbler! Morfar hjälper till att bära, säger Kevin.

ANITA MOSANTU 27 år, kom för 12 år sedan från Kongo Kinhasa och är undersköterska i hemtjänsten. Anita lärde sig svenska väldigt snabbt.
– Det beror nog på mitt jobb säger Anita. Många av de gamla är pratglada, så jag

har lärt mig av dem, säger Anita och skrattar. Hon har nyligen separerat från sin man och flyttar nu från Moränvagen i Jordbro till Bokstigen 13B med sina två barn. Pappan till barnen flyttar in i en grannlägenhet på 13A.
– Det blir lätt för barnen att kunna gå emellan, det kommer fungera bra, säger Anita. *

Kevin och Caroline får fin flytt hjälp av Kevins morfar.

Min första natt i min egna lägenhet, spännande! säger Amanda.

AKTIV SOMMAR I HANINGE!

Nattidrott för unga

Är du 13–20 år och gillar fotboll eller boxning? Kom och sporta tillsammans med andra på fredag-, lördag- eller söndagskvällar!
I samarbete med Haninge kommun arrangerar några av kommunens idrottsföreningar spontanfotboll och spontanboxning för ungdomar under helgerna. Det är gratis, öppet för alla och kräver ingen anmälan eller några förkunskaper. Det är bara att dyka upp! Se schemat nedan:

FREDAG KL. 20-23:

→ Fotboll på Jordbro IP tillsammans IFK Haninge (inomhus i Jordbrohallen, 3–4 maj)

LÖRDAG KL. 20-23:

→ Fotboll på Jordbro IP tillsammans IFK Haninge
→ Fotboll på Brandbergens IP tillsammans med FC Brandbergen (inomhus i Brandbergshallen, 4 och 11 maj)
→ Fotboll på Haningevallen tillsammans med Vendelsö IK

SÖNDAG KL. 18.30-20.30:

→ Boxning med Haninge Boxningsklubb i deras lokal i Brandbergen Centrum
<https://www.haninge.se/uppleva-och-gora/ung-i-haninge/nattidrott/>

Haninge Fantasy Games

Haninge Fantasy Games – Ett bräddroll- och figurspelsevent sommar och vinter på Haninge kulturhus. Alla åldrar är välkomna och inträdet är gratis.
Haninge Fantasy Games är ett årligt evenemang för entusiaster av brädd-, roll- och figurspel i Stockholm. Haninge kulturhus kommer att omvandlas till ett spelotek av bräddspelstitlar. Spelglada besökare och personal från fritidsgårdar med intresse och kunskap om dagens växande bräddspelskultur samlas under ett tak under en tvåveckorsperiod.

LÄS MER

<https://www.haninge.se/uppleva-och-gora/ung-i-haninge/haninge-fantasy-games/>

Sommar på Rudan

pågår hela sommaren. På evenemangskalendern på [haninge.se](https://www.haninge.se) läggs alla aktiviteter upp.

<https://www.haninge.se/evenemang/>

EPA-träff

i Brandbergen den 20 juli 16.00–22.00 för alla åldrar.

SOMMAR 2024

Kyrkans aktiviteter i Haninge

ÖPPEN FÖRSKOLA 09.00-11.3

20 JUNI:
Vega aktivitetshus.
Dalarö församlingshem
Västerhaninge församlingshem
S:t Eskils Kyrka

28 JUNI
Vendelsö Kyrka
Vega aktivitetshus

UTIS 09.00-11.30

28 JUNI
Tungelsta Kyrka

1 JULI
Västerhaninge församlingshem

2 JULI
Tungelsta Kyrka

3 JULI
Västerhaninge församlingshem
Vi tänder grillen kl 10.00. Ta med det ni vill grilla. Skolbarn välkomna i vårdnadshavares sällskap.

UNGDOMENSHUS

Öppettider under sommaren
MÅNDAG 12.00–18.00
TISDAG 12.00–18.00
ONSDAG 12.00–18.00
TORSDAG 12.00–21.00
FREDAG 12.00–21.00

SPARA PÅ VÅRT VATTEN!

HANINGE
BOSTÄDER
TIPSAR

Varför ska man spara vatten? I Haninge råder det väl ingen brist på vatten? Men det är en kostsam, lång och energikrävande process innan och efter att vattnet passerat våra kranar i kök och badrum.

Vattnet ska renas, pumpas runt, tryckhöjas och värmas. Därefter ska vattnet återigen tas om hand när det spolas ut genom avloppet. Det är en process som kräver energi och kemikalier som har en stor miljöpåverkan. Kostnaden för belastningen på vattenledningsnätet är något som kommer stiga på grund av slitage och ökad användning.

Därtill kommer allt oftare larmrapporter om vattenbrist på somrarna. Det finns med andra ord många skäl att lära oss hur vi sparar på vårt vatten.

BOENDE I HANINGE BOSTÄDERS lägenheter förbrukar årligen cirka 250 000 000 (tvåhundrafemtio miljoner) liter vatten per år varav ungefär 100 000 000 (hundra miljoner) liter är varmvatten.

Uppskattningsvis går det åt ca 115 000 kWh att transportera vattnet, och uppvärmningen av varmvattnet motsvarar ca 5 800 000 kWh, det är tillräckligt med energi för att köra en elbil 725 varv runt jorden.

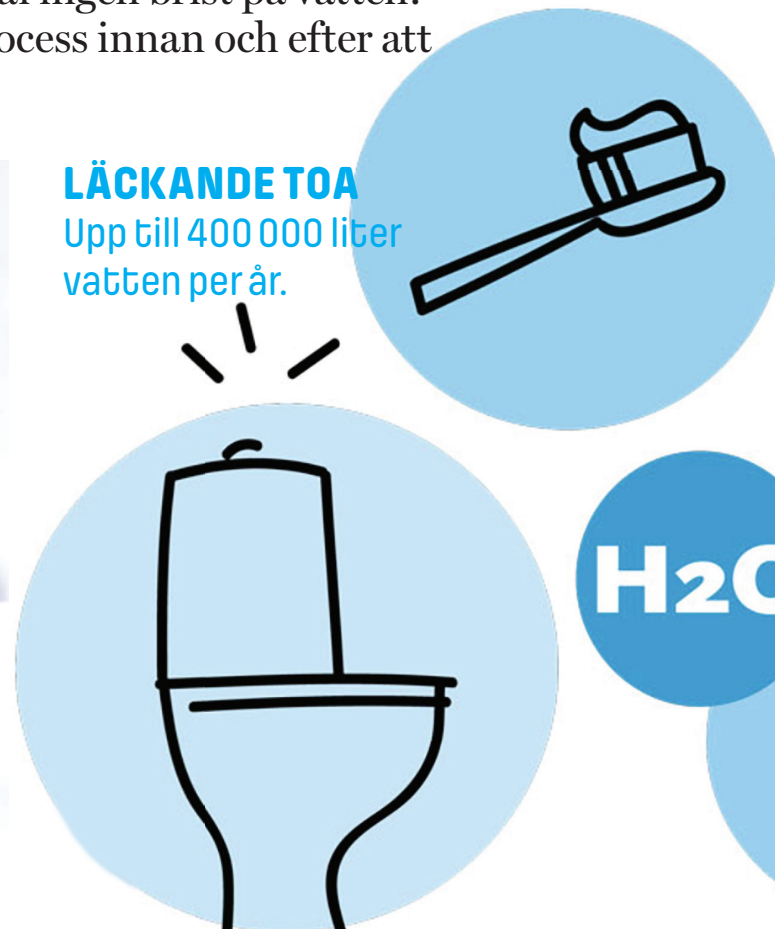
I SVERIGE FÖRBRUKAR VARJE PERSON I SNITT 140 LITER PER DAG SÅ HÄR:

- Hygien 60 liter
- Toalettspolning 30 liter
- Disk 15 liter
- Tvätt 15 liter
- Mat och dryck 10 liter
- Övrigt 10 liter

140 LITER
PER
DAG

LÄCKANDE TOA
Upp till 400 000 liter
vatten per år.

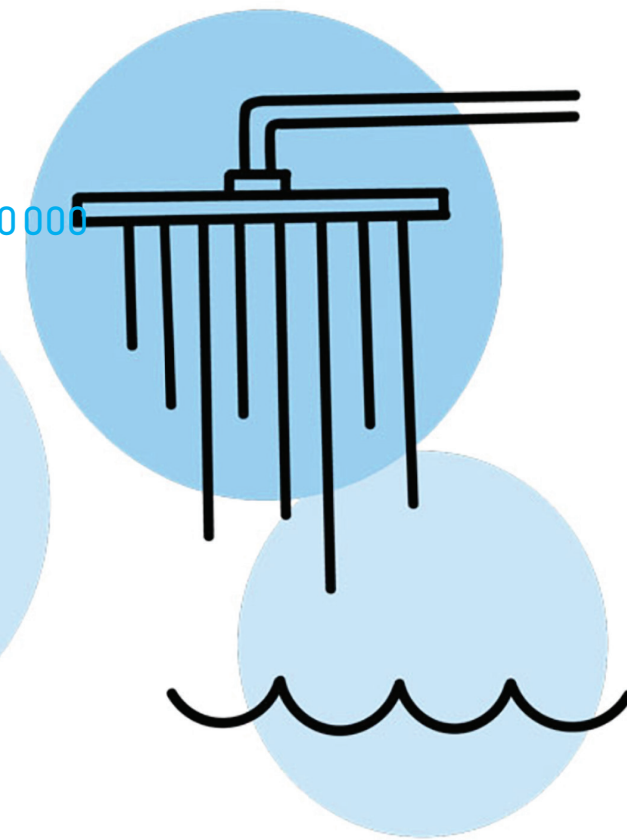

TANDBORSTNING

Låt inte vattnet rinna när du borstar – det kan förbruka 8 800 liter per år.

DROPPANDE KRAN

Kan läcka ut upp till 20 000 liter vatten per år.

DUSCHA SNABBT

Om du kan korta ned din duschtid med 1 minut per dag kan du spara över 4 000 liter vatten på ett år.

ILLUSTRATION: VERONICA DARIUS

GENOM ATT RAPPORTERA FEL OCH BRISTER KAN DU SPARA STORA MÄNGDER VATTEN

- En svagt rinnande toalett kan läcka ut 400 000 liter vatten på ett år.
- En droppande kran kan läcka ut 20 000 liter vatten på ett år.
- Läckande kranar ökar även luftfuktigheten i ditt hem vilket kan leda till vatten och fuktskador. Detta kan i sin tur bidra till ohälsa och en mer gynnsam miljö för skadedjur.
- Åtgärda detta genom att göra en felanmälan på Mina sidor på Haninge Bostäders hemsida.

NÅGRA FAKTA OCH TIPS SOM INSPIRATION TILL ATT MINSKA DIN VATTENANVÄNDNING:

- **Duscha i stället för att bada.** En dusch på ca 5 minuter förbrukar ca 60 liter vatten och ett fullt badkar rymmer ca 200 liter vatten. Tänk på att stänga av vattnet medan du tvålär in dig.
- **Duscha kortare tid.** Om du kan korta ned din duschtid med 1 minut per dag kan du spara över 4 000 liter vatten på ett år.

- **Låt inte vattnet rinna när du borstar tänderna.** Vi borstar normalt tänderna 2 minuter morgon och kväll, stänger man av kranen kan man spara ca 24 liter om dagen (ca 8800 liter på ett år).
- **Håll inte ut vatten i onödan.** Det du inte dricker upp kan du vattna dina blommor med i stället för att hålla ut det i vasken.
- **Sätt en bunke i vasken när du sköljer frukt och grönsaker,** då kan du lätt använda vattnet igen till att vattna dina blommor.

Tar det lång tid att få fram kallt dricksvatten? Då kan det vara bra att ställa in **en kanna med kallt vatten i kylskåpet** så slipper kranen rinna i onödan.

- **Tvätta inte halvfulla tvättmaskiner,** ett normalt tvättprogram förbrukar ca 50 liter vatten per tvätt.

HÄLL INTE UT VATTEN

Det du inte dricker upp kan du vattna dina blommor med i stället

Vi har alla ett ansvar

Det är inte bara situationen i omvärlden som är bekymmersam idag. Här på hemmaplan har situationen blivit alltför tuff för många av våra barn och ungdomar.

Det är inte längre frågan om våra barn och ungdomar ska möta droger – utan *när*. Och därifrån är tyvärr inte steget långt till kriminalitet. Känner du som förälder oro att något inte stämmer med ditt barn, ta den oron på allvar.

Vi har alla ett ansvar. Alla vi vuxna som har eller ser ungdomar i vår närhet måste ta vårt ansvar och göra allt vi kan för att förebygga droganvändning och kriminalitet. Att bidra till att undvika våld- och mänskligt lidande och göra vad vi kan för våra barns och ungdomars framtid. Det är vi skyldiga dem.

ÄVEN OM DET KAN kännas integritetskränkande att se efter vad som kan finnas i väskor och fickor eller undangömt på rummet så gör vi som föräldrar det av omtanke. I detta nummer berättar vi om de tecken som du bör leta efter och vad de kan stå för om du känner oro.

PÅ SIDAN FEM TIPSAR vi om sommaraktiviteter i Haninge som vi hoppas kan ge barn- och ungdomar härliga dagar i sommar.

VÅR UTEMILJÖ BETYDER mycket för oss alla när det gäller daglig trivsel och faktiskt även vår hälsa. Haninge Bostäders ambition är att kunna ge våra hyresgäster en behaglig utemiljö med grönskande innergårdar och trivsamma ytor för gemenskap. Efter över ett års arbete på Moränvägen 4A-104, kommer vi nu få se hur det fina resultatet av de nysådda och nyplanterade ytorna har etablerat sig.

Och visst är det helt underbart att den sommaren vi längtat efter äntligen är här. Våren tvekade, och sommaren tvekade, men sedan kom den efterlängtnade solen och värmen med besked. Det betyder också att våra populära

sommararbetande ungdomar kommer ut i våra bostadsområden och gör sina uppskattade arbeten med att måla, snickra, städa och förbättra vår viktiga utemiljö. Feriejobb är ett bra sätt för ungdomar att ta sina första steg ut på arbetsmarknaden. I år är det ungdomarna födda 2007 eller 2008 som kommer synas på gårdarna.

JAG VILL OCKSÅ MED stolthet sprida lite ljus över vårt senaste klimatsmarta projekt. 67 nya hyresrätter i nybyggda klimatsmarta trähus. Du möter våra första glada hyresgäster som invigde sina lägenheter i detta nummer av Bobladet.

SIST MEN inte minst, sommaren betyder möjlighet att slappna av, vila och reflektera över allt vi gjort sedan vi sist låg i hängmattan. Passa på att ge dig tid att ladda dina batterier i sommar, vila och njut av solen, det är vi värda. *

ANDERS GILLBERG
VD HANINGE BOSTÄDER

Bobladet

ANSVARIG UTGIVARE
Anders Gillberg

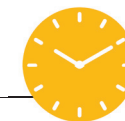
PRODUKTION
Donald Boström Media AB

OMSLAGSBILD
Inflyttning på Bokstigen

TRYCK
Ljungbergs Tryckeri,
Klippan 2024

Bobladet är Haninge Bostäders tidning för de egna hyresgästerna. Tidningen trycks på miljövänligt papper i en upplaga av 2 500 ex.

Haninge Bostäder AB
Box 115,
136 22 Haninge
Tel 08-606 89 00,
haningebostader.se

SOMMARTIDER HEJ!

Kundtjänst håller semesterstängt vecka 29-30.

Felanmälan och övrig verksamhet fungerar som vanligt. Akuta fel prioriteras då det är lägre bemanning.

HYR EN LADDPLATS

Nu finns laddplatser att hyra i nästan alla områden.

Ansökan görs som vanligt på Haninge Bostäder hemsida, torsdag-söndag och förmedlas efter köpoäng.

BEHOV AV HANDIKAPPLATS?

Kontakta kundtjänst på info@haningebostader.se, med förfrågan. Förmedlas efter tillgänglighet efter uppvisande av giltigt handikapptillstånd.

SANDRA LÖÖW, 43 ÅR
Teknisk förvaltare

Sandra som nu byter tjänst internt inom företaget, är utbildad fastighetsförvaltare och kommer nu ansvara för att kontrollera att Haninge Bostäder utför det myndigheter ålagt bostadsföretag att göra. Det innebär bland annat att kontrollera att hissar, rökluckor och ventilation uppfyller de krav som ställs från respektive myndigheter.

– Fokus nu är att hantera brand- och vattenskador med en bra dialog, särskilt kring vattenskador, säger Sandra. *

Är du på jakt efter en stor och fin lägenhet?

FLITENS BYGGGLAMPOR lyser på **Kulfångsgatan 22**, och till hösten kommer ombyggnaden av det tidigare vårdboendet, **Lovisagården**, stå färdig. Byggnaden som uppfördes 1992 totalrenoveras för att inrymma 19 stycken nya hyreslägenheter.

Vi återanvända fasader, tak och bjälklag och sparar energi och resurser. Vi motverkar "slit och släng-tänk" genom att återanvända fönsterbågar och endast byta ut glasrutor.

ÅTERBRUKET AV den gamla byggnaden blandas med nya detaljer som att alla lägenheter får nya balkonger som monteras på den södra fasadsidan. Vi ser fram mot att se de första hyresgästerna flytta in under senhösten.

OMBYGGNATIONEN ger den äldre byggnaden ett nytt liv men också en möjlighet för Haninge Bostäder att skapa fler fina och stora hyresrätter som det finns behov av i kommunen. Av de 19 nya hyresrätterna byggs 4 stycken

4-rummare och 6 stycken 5-rummare, den största är 113 kvm. Det kommer även finnas några 3-rummare och 2-rummare.

LÄGENHETERNA blir klara för inflyttning under hösten

2024 och efter sommaren släpps lägenheterna för uthyrning på Haninge Bostäders hemsida.

Håll utkik på vår hemsida om ni är på jakt efter stora fina lägenheter!

ANDERS FRYKBO, 57 ÅR
Verksamhetscontroller

Anders började i april månad 2024 och kommer från Botkyrkabyggen där han arbetat med fastighetsförvaltning.

Hos Haninge Bostäder kommer Anders arbeta med uppföljning av projekt, budget, prognoser och bokslut.

– Jag kommer se över våra system med sikte på att förenkla våra rutiner framöver säger Anders. *

JENS HOLCK-CLAUSEN, 43 ÅR
Teknik- och energiansvarig

Jens byter tjänst inom företaget och arbetar sedan 1 januari med energiuppföljning, säkra driftrutiner, att värmesystemen fungerar som de ska och att optimera inomhusklimatet.

– Min huvuduppgift är kort sagt att göra våra hus mer energieffektiva och förbättra inomhusmiljön säger Jens. *

SE UPP! Är ditt barn med inblandad i kriminell verksamhet? Gängen finns där ditt barn finns. En del barn är så unga som 10-12 år. Nu samlar Haninge kommun föräldrar för att lära dem att förstå signalerna och agera – innan det är för sent.

DET HÄR VILL DU INTE HITTA I DIN TONÅRINGS FICKA

1 OCB-PAPPER (RIZZLA)

Förutom cigarettpappret kan där finnas styvare papper för att rulla som filter till jointen. Det släpper igenom THC-substansen.

2 BORTRIVET PAPPER

Är kartongpapperet bortrivet från cigarettpaketet är det samma syfte som ovan.

3 REDLINE-PÅSAR

Hittar du en finns risken att barnet drog. Hittar du fler kanske de säljer droger.

4 GRINDERS

Klocka, hamburgare, golfboll. För att mala drogerna innan användning.

5 LITEN VÅG

Risken finns att ditt barn säljer droger.

6 BALLONG

Torrshampo eller spraydeodorant sprayas ner och drivgasen som ger ett rus andas därefter in. Syrebristen som då uppstår kan ge nervskador.

7 TELEFONER

Flera telefoner innebär stor varningsflagg. Kan innebära att ditt barn har fått en egen kundkrets.

8 LUSTGAS

För berusning.

9 TRAMADOL

Starkt beroendeframkallande smärtstillande läkemedel. Ger en extra kick i kombination med att röka gräs.

Vill någon tjäna 20 000 kronor? En till synes enkel fråga på Snapchat kan leda in barn och ungdomar i den kriminella världen. En frestande summa pengar där motprestationen kan vara att sälja eller förvara droger, låna ut en lägenhet, tända eld på ett hus eller till och med spränga något. De som är under 15 år övertalas med att de inte är straffmyndiga och inte kan åka fast, på sin höjd kan det bli en tid på någon SIS-institution.

FRÅGAN PÅ Snapchat kan komma från individer som vill rekrytera yngre för att själva stiga i graderna i hierarkin. Men kan också komma från lokala nätverk i Haninge som under våldsvågen samarbetade med Foxtrot i Sverige och Europa. Den illegala verksamheten pågår

TEXT DONALD BOSTRÖM

**OM DU HITTA
NÅGOT AV DETTA
HOS DITT BARN
BÖR DU KONTAKTA
FÖREBYGGARTEAMET!**

forebyggarteamet@haninge.se

Angelica Kulbay 08 606 71 98
(Jordbro, Handen, Vega, Skärgården)

Hanna Lavander 08 606 78 87
(Västerhaninge, Brandbergen, Tungalsta)

Erika Edlund 08 606 75 40
(Jordbro, Handen, Västerhaninge)

Anna Wennerblom 08 606 86 44
(Vendelsö, Brandbergen)

över hela Haninge Kommun, ofta på nätet och via appar.

HAR DIN TONÅRING appen "Signal" eller andra krypterade appar i sin telefon ska du bli misstänksam och prata med ditt barn. Du kan också ringa förebyggarteamet och rådfråga, det är i krypterade appar morduppgifterna beordras.

– De föräldrar jag träffar vill sina barns bästa, men utvecklingen går så fort att det är svårt att hänga med på vad man ska ha koll på, säger Angelica Kulbay som arbetar som socialsekreterare på förebyggarteamet i Haninge Kommun.

– Jag jobbar delvis med barn- och ungdomar som är polisanmälda, inte bara för de grövre brotten, oftast handlar det om ofredande eller snatteri, säger Angelica. Sedan jobbar jag även förebyggande och är du orolig för ditt barn kan

du alltid kontakta oss på förebyggarteamet.

ANGELICA OCH förebyggarteamet erbjuder sedan en tid föräldrar informationsmöten för att ge dem verktyg att förebygga att deras barn rekryteras till kriminell verksamhet.

– För att motverka att barnen hamnar i dåliga beteenden så berättar vi om hur föräldrarna kan kolla tonåringarnas telefoner, Snapchat och andra appar, det är inte lätt. Barn som är ensamma ute på gårdarna måste vi ha extra koll på, de är särskilt utsatta säger Angelica.

– Andra råd vi ger är att skapa nätverk runt barnen, lär känna kompisarna och föräldrarna, samarbeta med andra vuxna, skolan och fältassistenter. Och inte minst, lär dig förstå vad ditt barn har i fickorna och väskan. *

DET ÄR INTE LÄTT ATT VARA FÖRÄLDER

Det ägnas nu mycket uppmärksamhet kring brottsligheten bland barn och unga, inte minst under rubriken gängbrottslighet. Det finns många uppfattningar om hur sådan brottslighet kan motverkas och förebyggas.

Många menar att de problem som leder barn på olyckliga vägar i livet har med frånvarande vuxna att göra. Det är delvis sant, säger Inger Dahlberg som arbetar i Haninge kommun på enheten trygghet och säkerhet.

– Barns relationer till sina föräldrar har stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Idag vet vi att starka band mellan barn och föräldrar är den bästa grunden för en god och kärleksfull uppväxt. Men vi vet också att andra viktiga vuxna, t ex en mor- eller farförälder kan göra stor skillnad för ett barn, säger Ingrid Dahlberg.

HANINGE KOMMUN erbjuder därför kostnadsfria gruppträffar som tar del av modern forskning och av deltagarnas erfarenheter. Tillsammans diskuterar gruppen vardagssituationer som de flesta kan känna igen, lära sig mer om för-

äldraskap, varför barn gör som de gör, samt att ta del av olika verktyg som barn mår bra av och som enligt erfarenhet kan förebygga konflikter.

TRÄFFARNA SKAPAR värdefulla nätverk för deltagarna som bidrar till att göra skillnad för allas våra barn i Haninge. Träffarna riktar sig inte bara till vårdnadshavare som upplever sig ha problem i sin relation med sina barn, utan finns till för alla beroende på vart man är i sitt föräldraskap. Vårt mål är att alla med barn i Haninge ska känna sig välkomna att delta i våra föräldraträffar, därför ordnas träffar på olika språk.

Vill du veta mer om Haninge kommuns föräldraträffar tittar du in på www.haninge.se/foraldratrafar

SIST MEN INTE MINST!

Vill du starta en föräldragrupp i ditt bostadsområde, i ditt barns klass eller med vänner som har barn i samma ålder? Då är du välkommen att kontakta Haninge kommun och Enheten trygghet och säkerhet på trygghetochsakerhet@haninge.se

LÅNA
EN FIN CYKEL
HÄR!

Processledaren Felipe Illezca Barría från Rädda Barnen tillsammans med Stefan Engborg, från Haninge Bostäder och den som kom med idén om en cykelverkstad där man kan laga och låna cyklar.

HÄR KAN DU LAGA OCH LÅNA CYKLAR

ÅTERBRUK

En trappa ner på Moränvägen 104 breder en fantastisk cykelverkstad ut sig på drygt 100 kvadratmeter.

TEXT & BILD DONALD BOSTRÖM

DET ÄR RÄDDA BARNEN, Jordbro Trampar och 25 volontärer som målat, städat och samlat in cyklar för att till sist slå upp dörrarna för allmänheten i försommarsolen sista veckan i maj.

– Vi vänder oss till hela familjen, från de minsta till de största, vi har cyklar för alla, säger Felipe Illezca Barría från Rädda Barnen*. Här kan du få hjälp att laga din cykel utan kostnad och inom kort ska man kunna låna en cykel i fjorton dagar, med hjälm och lås. Våra ideella är den starka drivkraften av cykelmeken – men det betyder också att saker kan ta lite extra tid då vi påverkas av hur många volontärer som är på plats och cyklar vi har inne.

Det började med att Stefan Engborg från Haninge Bostäder rensade ut övergivna cyklar i källarna.

– Jag hade hört talas om att Rädda Barnen hade ett projekt med en cykelskola och även en mekkurs, under ledning av en cykelreparatör från Brandbergen. Fjorton föräldrar hade deltagit och fått lära sig reparera cyklar, säger Stefan.

STEFAN FRÅN HANINGE Bostäder och Felipe från Rädda Barnen träffades och slog sina kloka huvuden ihop. Behovet av en cykelverkstad visade sig vara stort. Överblivna cyklar fanns det mängder av som kunde repareras, och i cykelkursen väcktes lusten att börja laga cyklar. Sagt och gjort. Haninge Bostäder ställde upp med lokal, färg och installerade nödvändiga eluttag. Under Rädda Barnens i ledning och i samarbete med Haninge Bostäder, ICA Maxi, Pressbyrån och ABF kunde det hela bli verklighet.

– Det har inte bara blivit en verkstad, det har är ett viktigt återbruk, säger Stefan.

– Verksamheten bygger på föräldramedverkan berättar Lambert Svensson som är en av de volontärer som varut med från start och under några veckor

målat, skruvat upp hyllor och lagat cyklar inför premiäröppningen. Det är bra för oss som är utan arbete att samla oss och få möjlighet att bidra till samhället. För oss som är nya i landet är det en viktig social mötesplats, inte minst för att de utan vänner kan komma hit i stället för att stanna hemma.

– I framtiden har vi fokus på barnen, och vi anställda på Rädda barnen kommer lämna över verkstaden till våra volontärer. Det bästa scenariot är att kommunen blir huvudman för verksamheten, kanske med Haninge Bostäder i ledningen, och våra volontärer sköter driften säger Felipe.

FILIFE, STEFAN OCH alla volontärer sänder en hälsning till er som läser detta att skänka era överblivna cyklar, de lagar och lånar ut dem till behövande invånare. *

VILL DU OCKSÅ BLI VOLONTÄR TILLSAMMANS MED OSS?

Kontakta Felipe Illezca Barría på
073 33 41 289 eller maila
felipe.illezca.barria@rb.se

*Cykelmeken är en del av barnrättsprojektet "Barn i fokus" som medfinansieras av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF).

Louis och Deo lagar punktering på en av de cyklar som skänkts till projektet.

Hyresgästföreningen Ankaret fyller 30

Plötsligt har det gått drygt 30 år sedan hyresgästföreningens representanter från Haninge tog sig över till Dalarö och värvade medlemmar för att starta en lokalavdelning. Bobladet har träffat några av veteranerna på Dalarö som var med från början.

Dalarö är ett utomordentligt bra ställe att bli gammal på, det är rullatoravstånd till allt, säger Carin Flemström, lättad av tanken. Carin flyttade hit 1993 och idag är hon ordförande i Dalarös lokala Hyresgästförening Ankaret, efter en lång rad betydelsefulla profiler på posten, som Kurt Savetun, Hans Jendenius, Jan-Erik Sjögren och Peter Grip.

– Med våra 67 hyresrätter kan Dalarö skryta med att inneha det största beståndet av hyresrätter i skärgården. Det är viktigt, i annat fall är det omöjligt för vanliga människor att få ett boende i skärgårdsmiljö, säger Carin.

ÅR 1750 HADE DALARÖ 363 bofasta personer, idag är motsvarande siffra 1928 personer.

Våren har tvekat mer än vanligt med kyliga temperaturer när styrelsen samlas tillsammans med ett antal medlemmar för att diskutera årets blomsterarrangemang i området. Den svala våren till trots så ska blommorna sättas ut den 24 maj.

DET HAR SANNERLIGEN flutit mycket vatten förbi Dalarös bryggor sedan Lena Gunnarson Sjöblom, trädgårdsansvarig och Barbro Sandström från festkommittén, var med och startade föreningen 1992. Lenas svärfar, Mästerlotten Kurt Sjöblom, var en av de som 1944 var med

och bidrog till Dalarös hjältemodiga historia när de tog hand om de 6 500 baltiska flyktingar som kom seglande mot Dalarö och Huvudskär i skraltiga båtar undan kriget, för att integreras i sitt nya hemland. Barbro Sandström minns fortfarande med tårar i ögonen, när hon som fyraåring var med och tog emot en jämgammal flicka som räddats, medans flickans föräldrar inte gick att rädda.

DENNA DALARÖS humanistiska tradition fick sin fortsättning när nätverket Dalarö för Integration startade under flyktingvägen 2015, med värdegrunden: medmänsklighet, flyktingarna är en tillgång, och civilsamhällets resurser

Blomplantering och skötsel av utemöblerna på Odinsvägen 27-29.

behövs för ett bra flyktingmottagande. En grupp som arbetade med integration och boende för ensamkommande, krisverksamhet, fritidsaktiviteter och mötesplatser. HGF:s representant i nätverket, Carin Flemström, berättar att de lyckades ordna fler bostäder än vad kommunen ville ta emot.

MEDAN DECENNIERS vindar svept över ön har fyra olika ägare av hyresfastigheterna avlöst varandra, (Formator, Haninge Hem, statliga Venantius, Haninge Bostäder), och fyra VD:ar. Även om såväl hus som lokalförening stått stadigt genom åren genom de förändringsvindarna har hyresbestånden på Dalarö har varit hotade.

2008 skulle fastigheterna säljas och ombildas till bostadsrätter. Men varken banken eller majoriteten av hyresgästerna accepterade det höga värdet som ägaren önskade och affären fick läggas på is.

LENA BERÄTTAR ATT när föreningen startade Pubkvällarna första fredagen i månaden, blev det så populärt att öns krögare klagade på illojal konkurrens, – Så vi fick ändrade formerna för utskänkningsen, säger Lena.

DÄREFTER HAR AGENDAN av aktiviteter varit omfattande. – Det var en slags nybyggaranda ef-

tersom vi kom inflyttande från olika håll, säger föreningens kassör, Hans Jendenius, som lockades till Dalarö 1992 av sitt intresse för båtliv.

Ett viktig projekt för föreningen var att få förråd byggda till lägenheterna, en annan fråga var att få parkeringarna till hyresgästerna och inte för uthyrning till sommargäster, och ett år fick föreningen igenom hyresstopp och satte hyreshöjningen på paus.

Vi har en bra relation med hyresvärderna Haninge Bostäder och bra samtal, de lyssnar på oss och försöker möta oss i våra önskemål säger Barbro.

– Det yttre underhållet av fastigheterna sköts mycket bra medan det inre underhållet har en förbättringspotential

säger samtliga i styrelsen diplomatiskt i mun på varandra.

– Utmaningen nu är byte av spisar säger Hans, de är trettio år gamla och i många fall fungerar de inte som de ska längre.

– Vi får också ett mycket bra bemötande i trädgårdsfrågorna, blommor och plantor som Haninge Bostäder bekostar och vi vattnar och sköter, säger Mia Wahlström.

EFTER EN BENSTRÄCKARE ute på gatan innan mötet ska fortsätta med blomfrågorna och jag ska åka hem, säger Carin Flemström att det är de fina grannkontakterna genom åren som gjort att föreningen på Dalarö långsiktigt har hållit ihop och lever vidare. *

Delar av styrelsen och hyresgäster på Öppet hus i kvarterslokalen en gång i månaden

Carin Flemström, Barbro Sandström, Hans Jendenius, Julia Lindell, Esmeralda Silva Vasque, Flavio Astudillo del Villar, Berit Sundelius, Ma Wahlström och Lena Gunnarsson Sjöblom

TILL ALLA BARN:

Många barn lever i hem där vuxna inte alltid är snälla. Det kan vara en vuxen som slår eller hotar barn eller en annan vuxen. Det kan vara en vuxen som dricker alkohol så att de inte kan ta hand om sina barn på rätt sätt. Det kan också vara så att en vuxen är sjuk och därför inte kan ta hand om sina barn. Eller att barnen måste ta hand sig själva eller sina syskon.

Om du känner dig rädd hemma eller orolig för dig själv eller någon annan, gör då så här:

- 1** Prata med en vuxen du litar på! Det kan vara en lärare, kuratorn på skolan, en kompis förälder eller någon du känner. Berätta hur du har det!
- 2** Ring till BRIS på telefonnummer 116 111.
- 3** Ring till socialtjänsten och berätta hur du har det. Socialtjänsten i Haninge Kommun, mottagning för barn och unga 08-606 79 96.

Kom ihåg att du alltid får berätta om dåliga hemligheter för någon vuxen du litar på! Även om någon sagt att du inte får berätta! Dåliga hemligheter känns dåliga i kroppen, som i magen eller bröstet och kan göra dig ledsen eller orolig.

Du har alltid rätt att bestämma över din egen kropp!

- Ingen vuxen får slå eller hota dig.
- Ingen vuxen får ta på dina privata delar.
- Ingen vuxen eller barn får be om eller tvinga dig att skicka bilder eller film på privata delar.
- Ingen vuxen får dricka alkohol så att de inte kan ta hand om dig eller dina syskon.